

N:o 7.

Ank. till Riksd. kansli den 25 febr. 1889, kl. 2 e. m.

Memorial angående inköp för riksbankens räkning af H. Bukowskis samling af svenska och utländska sedlar m. m.

Hos utskottet hafva fullmäktige i riksbanken med anledning af ett till dem af konst- och antiqvitetshandlaren H. Bukowski ingifvet anbud gjort framställning om inköp för riksbankens räkning af en utaf denne under en längre följd af år bildad samling af svenska och utländska sedlar af äldre och yngre slag, äfvensom svenska förordningar, böcker och skrifter rörande sedelväsendet samt banko- och riksgäldsverken m. m., allt närmare beskrifvet i en år 1886 tryckt förteckning med åtskilliga sedan dess gjorda tillägg, af hvilken förteckning exemplar blifvit utskottet tillställda.

I denna fråga hafva fullmäktige yttrat hufvudsakligen följande:

»Riksbanken eger, såsom bekant, en stor och mycket dyrbar samling af svenska mynt och medaljer, hvilken endast hvad metallvärdet angår är uppskattad till kronor 26,857: 06, och hvilken fullmäktige genom uppköp, i den mån tillfälle dertill erbjuder sig, söka att göra så fullständig som möjligt, men hvad beträffar sedlar samt andra förut och för närvarande använda myntrepresentativ, vare sig riksbankens eller andra penningeanstalters, innehar riksbanken blott ett och annat exemplar af sådana, hvilka utan någon egentlig tanke på att åstadkomma en samling tillvaratagits och förvaras i fullmäktiges expedition.

Den erbjudna samlingen är den enda i sitt slag, och i händelse densamma skulle skingras, torde någon så fullständig som den nu ifrågakvarande svårligen kunna vidare åstadkommas. Det vore därför

önskligt, att samlingen öfvertoges af en offentlig institution, hvarigenom garanti vunnes att samlingen blefve bevarad för framtiden; och synes härtill ingen vara närmare och lämpligare än riksbanken.

Hvad beträffar det fordrade priset eller 10,000 kronor kan det samma med afseende å samlingens storlek och värde ej synas öfverdrifvet utan snarare billigt, synnerligast vid jemförelse med hvad dylika samlingar betinga utomlands, der, enligt hvad uppgifvits, äfven den nu ifrågavarande lärar kunna finna köpare till pris öfverstigande det nu fordrade, hvartill kommer, att härvid är fråga om ett ej obetydligt antal af riksbankens egna sedlar, hvilkas nominella värde, om de öfvertagas af riksbanken, kan å dess utelöpande sedelskuld afskrifvas och sålunda i verkligheten något minskar kostnaden.

På grund häraf och då, enligt uttalande af tvenne bland fullmäktige, som, uppå särskild anmodan, om samlingen tagit närmare kännedom, densamma synes vara för riksbanken af synnerligen stort intresse och jemväl bör kunna blifva af verkligt gagn, hafva fullmäktige för sin del funnit talande skäl förefinnas för antagande af berörda till den 1 maj 1890 gällande anbud.»

Vid pröfningen af detta ärende har utskottet uppdragit åt särskilde delegerade inom sig att taga kännedom om ifrågavarande samling och hafva desse, efter fullgörande af berörda uppdrag, förordat bifall till förslaget och med instämmande i fullmäktiges åsikter förklarar, att samlingen vore af mycket stort värde och intresse i allmänhet och särskildt för kunskapen om de olika slags omsättningsmedel, som sedan den första bankinrättningen inom landet stiftades varit i bruk; att samlingen innefattade åtskilliga unika exemplar bland annat af riksbankens äldsta sedlar; att, om densamma skingrades, ingen utsigt förefunnes, att en dylik kunde å nyo åstadkommas; att det därför kunde anses vara af synnerlig vigt att den bibehölles och i den mån ske kunde ytterligare tillökades, hvilket bäst och säkrast skedde genom dess öfvertagande af riksbanken, samt att hvad beträffar priset detta med afseende på det högst betydliga arbete, som under en längre tid eller enligt uppgift omkring 20 år nedlagts på samlingens bildande och med hänsyn till kostnaderna för ej allenast sedlarnes och handlingarnes förvärfvande utan äfven för upprättande och tryckning af en tvifvelsutan ganska dyrbar katalog, ej kan synas vara för högt tilltaget eller för riksbanken har någon afsevärd betydelse, helst om man tager i betraktande den vinst riksbanken gjort genom det stora antalet af dess sedlar, som under årens lopp gått förlorade.

I enlighet med hvad sålunda så väl fullmäktige som ifrågavarande

delegerade tillstyrkt, och då de för bifall till ifrågavarande framställning anförda skälen synas vara af beskaffenhet att förtjena afseende, har utskottet ansett sig böra härmed hemställa,

att omförmälda samling af sedlar, böcker och författningar angående sedelväsendet måtte få till ett pris af 10,000 kronor för riksbankens räkning inköpas.

Stockholm den 25 februari 1890.

På utskottets vägnar:

PER SAMZELIUS.
